

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 4. An debeat esse aqua simplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

36 Qu. 66. De Pertinent. ad Sacram. Baptismi. Art. 4.5. Dub. 1.

effusione, idque, tum in Baptismo, tum in reliquis Sacramentis, tum etiam igne Purgatorij, si quid superfit purgandum, vt ibidem Hieronymus & Origenes hom. 24. in Lucam. Baptizare enim id est aliquando quod *Purgare*. Potest etiam per *Ignem* intelligi generatim omnis afflictio, qua purgamur sive in hac vita, sive futura: & hic videtur verus sensus huius loci.

An in area-
na quando-
que queat
baptizari.

Dices Secundus, Nicophorus lib. 3. histor. cap. 37. refert, quemdam Iudeum in magno morbo cum desiderio Baptismi flagaret, & aqua decesset, fuisse arenâ perfusum, & subito conualuisse: ergo in necessitate non sola aqua est materia.

Respondeo, Quod conualuerit, accedit ex magno desiderio Baptismi, Deo operante miraculū; non quod Baptismus ille ratus esset; nam postea fuit aquâ baptizatus, vt ibidem Nicophorus.

ARTICVLVS V.

Vtrum hac sit Forma: Ego te Ba-
ptizo in nomine Patris, &
Filii, & Spiritus sancti.

R Espondetur Affirmatiuē. Notandum est, Fuisse varios errores circa formam baptismi. Primus est eorum, qui tempore Apostolorum baptizabant *In tribus fine initio Principijs*, vel *In tribus Filii*, vel *In tribus Paracletis*: vt patet ex can. 48. Apostolorum. Secundus est Gnosticorum, qui baptizabant *In nomine ignoti Patris omnium, & veritatis omnium Matri*, & in nomine descendenti IESV ad rationem & redemptonem, & communionem virtutum; teste Irenaeo lib. 1. contra haereses cap. 18. vbi vide & alias formas. Tertius error est Paulianistarum & Cataphrygum, qui non baptizabant *In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti*, vt refertur I. Qu. 1. Can. Cataphryga. Quartus fuit multorum Arianorum, qui etiam non seruabant veram formam; inter quos quidam Deuterius ita baptizabat, *Baptizatur Barabas in nomine Patris per Filium in Spiritu sancto*; sed aqua, quæ erat in lauacro, repente euanuit: vt refert Nicophorus lib. 16. cap. 35. Quintus fuit Eunomianorum, qui baptizabant *In Christi mortem*, teste Socrate lib. 5. cap. 23. Sextus est hereticorum nostri temporis, qui etiâ vera forma vntantur; tam dicunt illam non esse necessariam; concione enim sufficere. Contra quos actum suprà.

Contra hos errores, fide tenendum est, legitimam & necessariam formam esse, Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Colligitur Matthœi 28. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti; iuncta Ecclesiæ traditione, & Patrum interpretatione. Definitur etiam in Concilio Florentino & colligitur ex Tridentino less. 7. can. 4. de Baptismo: estque sententia omnium Patrum & Doctorum.

Adverte tamen, Non omnia verba huius formæ esse necessaria ad Sacramenti substantiam; licet sint necessaria, vt seruetur Ecclesiæ præceptū. Si tamen prætermitteretur Ego, vel nullum esset forma peccatum, vt vult Albertus; vel solùm veniale, vt vult Sotus: expressio enim ministeri nec implicita nec explicita est necessaria; vt patet ex forma Græcorum. Ratio est: quia nihil facit ad significandum Sacramenti effectum. Sed occurunt aliquot dubia.

D V B I V M I.

Vtrum Actio Baptizandi sit necessario exprimenda?

H Eretici & Catholici omnes admittunt a-
ctum baptizantis exprimendum; quod de-
finitū est ab Alexandro III. Cap. Si quis puerum.
de Baptismo & eius effectu. Si quis, inquit, puer
in aquam immerserit in nomine Patris, & Filii, & Spi-
ritus sancti, & non dixerit, Ego te baptizo, puer non est
baptizatus. Idem patet ex Flarentino, vbi hæc
forma præscribitur. Ratio est: Quia si non expri-
meretur actus baptizandi, forma non significaret
effectum Sacramenti: & proinde significatio Sa-
cramen-

13
Ex de fide.

Regule
duæ circa
dubiam
aqua in
Baptismo.

R Espondetur, debere esse veram aquam, ita ut speciem seu naturâ aquæ visualis habeat. Est fide tenendum. Definitur in Concilio Tridentino less. 7. can. 2. de Baptismo. Quæ autem sit vera aqua, & quæ non, est Philosophorum & Medicorum disceptatio.

Duæ tamen regulae, hac in re, sunt consideran-
dæ. Prior est, quando dubium est, sit ne vera aqua,
an non, nullo modo esse adhibendam baptismum,
nisi in extrema necessitate, quando alioquin homo
sine Baptismo esset moriturus; tunc enim etiam
dubia materia adhiberi debet, v.g. aqua rosacea,
vel cerevisia. Quia non omnino constat, an specie
diferat ab aqua: vnde non conflat talem Baptis-
tum esse inualidum; ac proinde in extrema ne-
cessitate esset adhibendus: hæc enim necessitas
postulat, vt omni ratione licita succurramus. At-
qui hic nullum peccatum est; nam extrema neces-
sitas excusat à sacrilegio, quod hæc alioquin esse
possit. Sacrilegus enim est, qui adhibet incertam
materiam, dum certæ copia est; non autem, qui ad-
hibet incertam, quando alia haberi nequit, & res
sine periculo salutis æternæ nequit differri. Altera
regula est: qui baptizatus est materiâ ambiguâ,
debet postea, si superiuuat, rebaptizari sub con-
ditione.

14
An Niue
possit bap-
tizari.

Petes, Vtrum Niue possit conferri Baptismus? Respondeo, Etsi Niue videatur eiusdem naturæ cum Aquâ, tamen non potest fieri Baptismus in Niue nisi liquefacta, quia non potest per eam fieri ablution; Aqua enim dumtaxat ratione ablutionis est mate-
ria baptismi. Vnde res omnis, quæ non habet na-
turam Aquæ; vel si habet, non tamen est in statu
idoneo ad ablendum, non potest esse baptismi
materia. In extrema tamen necessitate, quando
alia ratio non suppeteret, posset & deberet infans
Niue perfundi cum solita verborum formula. Nâ
quidam existimant, inter quos Ioannes Maior, suf-
ficere ad essentiam Baptismi aquæ contactum, et
iam si nulla sequatur ablution.

Ex de fide.